

ÚRAD SPLNOMOCNENCA
VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Operačný program
Efektívna
verejná správa

Európska únia
Európsky sociálny fond

UČIACE SA INŠTITÚCIE: METODICKÝ RÁMEC PRE REALIZÁCIU SKUPINOVÉHO KONZULTAČNÉHO PROGRAMU UČIACE SA INŠTITÚCIE

program sprevádzania zamestnancov ústredných orgánov štátnej správy v čase prípravy participatívnych procesov, realizovaný na princípe pracovno – konzultačných stretnutí

vypracovala: Alexandra Poláková, september 2023

Názov výstupu: Učiace sa inštitúcie, metodický rámec pre realizáciu skupinového konzultačného programu Učiace sa inštitúcie

Názov výstupu z opisu: metodický rámec pre realizáciu skupinového konzultačného programu Učiace sa inštitúcie

Vypracoval: Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Národný projekt: PODPORA PARTNERSTVA A DIALÓGU V OBLASTI PARTICIPATÍVNEJ TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK II.

ITMS kód projektu: 314011CQM9

Operačný program: Efektívna verejná správa

Obdobie vyhotovenia /spracovania: september 2023

Obsah

UČIACE SA INŠTITÚCIE: METODICKÝ RÁMEC PRE REALIZÁCIU SKUPINOVÉHO KONZULTAČNÉHO PROGRAMU UČIACE SA INŠTITÚCIE	1
VÝCHODISKÁ	3
DÔVODY PRE VYTVORENIE PROGRAMU UČIACE SA INŠTITÚCIE	4
STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA PROGRAMU	5
CIELE PROGRAMU	6
ORGANIZÁCIA PROGRAMU	7
CIELOVÁ SKUPINA	8
PODMIENKY ÚČASTI V PROGRAME	9
PODMIENKY ABSOLVOVANIA PROGRAMU	10
METÓDY PRÁCE V PROGRAME	11
PROFIL ABSOLVENTA/KY PROGRAMU	12
GARANTI A LEKTORI PROGRAMU	13
ŠTRUKTÚRA PROGRAMU	15
Modul I – Úvod do participatívnej tvorby verejnej politiky	15
Modul II – Participatívna tvorba strategických a koncepčných materiálov	15
Modul III – Riadenie a kapacity pre riadenú participáciu	15
Modul IV – Mapovanie záujmov, aktérov a účastníkov participatívnych procesov	16
Modul V – Analýza a triedenie záujmov, aktérov a účastníkov participatívnych procesov	16
Modul VI – Nástroje zapájania verejnosti I	16
Modul VII – Nástroje zapájania verejnosti II	16
Modul VIII – Nástroje zapájania verejnosti III	17
Modul IX – Nástroje zapájania verejnosti IV	17
Modul X – Nástroje zapájania verejnosti V	17
Modul XI – Úvod do facilitácie a prípravy stretnutí	18
Modul XII – Finalizácia návrhu participatívneho procesu	18
SPRIEVODNÉ MATERIÁLY, KTORÉ BOLI VYPRACOVANÉ K PROGRAMU UČIACE SA INŠTITÚCIE	19

VÝCHODISKÁ

Prvá fáza zavádzania participácie do praxe verejnej správy bola na Úrade splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (2017 – 2020) spojená s realizáciou národného projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík (2017 – 2020). Projekt zabezpečil analytické výstupy, ktoré pomenovali stav a podmienky pre participáciu na Slovensku, ako aj implementáciu pilotnej schémy, ktorá zastrelila dvanásť projektov participatívnej tvorby verejných politík. Kľúčové zistenia poukázali na fakt, že proces zavádzania princípu partnerstva, spolupráce a participácie do praxe VS je hlavne postupný - evolučný proces, ktorý bude postavený na systémových intervenciách a podpore subjektov VS, vzájomnom učení, zavádzaní inovatívnych opatrení do praxe verejnej správy, vyhodnocovaní a priebežnom zapracovávaní dobrých/zlých skúseností z praxe do ďalších procesov zapájania verejnosti do tvorby politík.

Preto sa hlavnou témou ďalšej fázy zavádzania participatívnej tvorby verejných politík (2020 – 2023) sa stala agenda **riadenej participácie a budovania kapacít pre participáciu a participatívnu tvorbu verejných politík** v prostredí ústredných orgánov štátnej správy, samosprávnych krajov, ako aj miest a obcí. Práve budovanie kapacít pre participáciu sa stalo kľúčovou témou národného projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík II. (2020 – 2023).

Budovanie kapacít v prostredí verejnej správy sme postavili na cielenom skvalitňovaní procesov participatívnej tvorby práve vo vnútri verejných inštitúcií s využitím ľudských zdrojov, ktoré sú v rámci inštitúcií dostupné (program Učiace sa inštitúcie pre ústredné orgány štátnej správy), alebo prostredníctvom novovytvorených pracovných miest koordinátorov participácie (program Učiace sa regióny pre samosprávne kraje) a školenia pre mestá a obce, ktoré sme nazvali Učiace sa mestá a obce.

Sylaby pre program UČIACE SA INŠTITÚCIE je program sprevádzania zamestnancov ústredných orgánov štátnej správy v čase prípravy participatívnych procesov, realizovaný na princípe pracovno – konzultačných stretnutí. Je určený pre úradníkov a úradníčky ústredných orgánov štátnej správy (ďalej len ÚOŠS), poverených prípravou a realizáciou participatívnych procesov. Sylaby vznikli na základe pilotného testovania a vyhodnotenia programu Učiace sa inštitúcie na troch skupinách zamestnancov ÚOŠS v rokoch 2021 – 2023.

DÔVODY PRE VYTVORENIE PROGRAMU UČIACE SA INŠTITÚCIE

ÚOŠS nesú zodpovednosť za prípravu materiálov s často zásadným vplyvom na všetkých obyvateľov Slovenska. Výstupy z analytických činností, ako aj z konkrétnej spolupráce s ÚOŠS na participatívnej tvorbe materiálov legislatívnej i nelegislatívnej povahy, poukázali na chýbajúce poznanie, ako aj dobrú prax v oblasti zapájania verejnosti. V mnohých prípadoch sa pohľad zamestnancov štátnej správy redukuje na medzirezortné pripomienkové konanie. Prejavuje sa aj na slabom dodržiavaní platnej legislatívy v oblasti tvorby verejných politík – špeciálne legislatívnych materiálov v rámci kvality vypracovania sprievodnej dokumentácie v legislatívnom procese (Predbežná informácia, Správa o účasti verejnosti). Snaha o rozšírenie miery a intenzity zapojenia verejnosti naráža na rezistenciu, nedostatok zdrojov či nevedomosť inštitúcií, ako aj poverených zamestnancov ÚOŠS ako tvorbu verejných politík otvárať aj pre neštátnych aktérov.

Je potrebné, aby zamestnanci ÚOŠS, poverení prípravou a riadením participatívnych procesov tvorby verejných politík dostali takú formu odbornej podpory v kontexte participatívnej prípravy politík, ktorá je postavená na ich potrebách, skúsenostiach a kapacitách (vo vnútri ÚOŠS), s potenciálom ich rozširovať.

Z týchto dôvodov bol vytvorený špecializovaný program Učiace sa inštitúcie, zameraný na nastavenie a zvládnutie interných procesov prípravy, dizajnovania a riadenia participatívnych procesov v prostredí ÚOŠS.

Zámerom programu je podporiť proces optimalizácie riadenia participatívnych procesov a profesionalizácie zamestnancov ÚOŠS pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík.

STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA PROGRAMU

Program Učiace sa inštitúcie (UsI) je inovatívnym programom sprevádzania odborných zamestnankýň a zamestnancov ústredných orgánov štátnej správy - úradníčok a úradníkov, ktorí sú v zodpovední za prípravu, riadenie a realizáciu participatívneho procesu v rámci prípravy a tvorby verejných politík. Program sa zameriava na odbornú prípravu zamestnancov ÚOŠS s cieľom podporovať "živé procesy" participatívnej tvorby verejných politík vo vlastníctve zapojených ÚOŠS. Pridanou hodnotou programu je, že účastníčky a účastníci prichádzajú so „živými materiálmi“ t.j. reálnymi materiálmi (legislatívnej, alebo nelegislatívnej povahy, prípadne inými participatívnymi zadaniami), ktoré v rámci svojej pracovnej agendy realizujú alebo plánujú realizovať.

Program využíva princíp pracovno – konzultačných stretnutí, ktoré prebiehajú prezenčnou, alebo online formou. Je doplnený o možnosť individuálnych konzultácií k navrhnutým dizajnom participatívnych procesov, ktoré vytvárajú priestor prediskutovať rozhodnutia o príprave návrhu participatívneho procesu. Program obsahuje ako teoretické, tak aj praktické obsahy, na ktoré je kladený dôraz, aby absolventky a absolventi na základe nadobudnutých vedomostí dokázali praxou tvorby verejných politík so zapájaním verejnosti tieto zručnosti precizovať a rozširovať.

Program sa realizuje sa na princípe „peer to peer education“ (vzájomné učenie sa) a je postavený na vzájomnom participatívnom učení, konzultáciách s využitím princípov budovania komunit praxe. Vzdelávanie priebežne účastníkom ponúka poznatky, potrebné zručnosti, riešenia a odpovede na otázky, ktoré prináša participatívny proces.

Účastník je vsadený do procesu vzdelávania a získané poznatky a zručnosti priamo prenáša do svojej pracovnej činnosti - procesu prípravy a realizácie participatívnej tvorby verejnej politiky, ktorým bol poverený. Ide o inovatívnu a progresívnu metódu učenia sa, v ktorá kladie dôraz nie na individuálne, ale na sociálne učenie sa, kedy zdieľané poznatky sú spoločným vlastníctvom učiacej sa komunity, nielen jednotlivca.

Dôležitým prvkom je zapojenie expertov z rôznych ministerstiev, ktorí už realizovali úspešné a inšpiratívne participatívne procesy do programu. Ich praktické skúsenosti budú jedinečným vkladom do procesu vzájomného učenia a diskusie o dobrých a zlých príkladoch z aplikačnej praxe.

Pracovno konzultačné stretnutia a individuálne konzultácie poskytujú expertky a experti Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, ktorých cieľom je znižovať riziko zlyhania participatívneho procesu.

Výstupom je návrh/dizajn konkrétneho participatívneho procesu vybranej verejnej politiky.

CIELE PROGRAMU

Hlavné ciele:

- ✓ budovať odborné kapacity a poznatkovú prax v oblasti participatívnej tvorby verejných politik v prostredí ÚOŠS,
- ✓ podporiť tvorbu verejných politik na participatívnom princípe,
- ✓ zvyšovať dôveru medzi občanmi a štátom prostredníctvom zapájania verejnosti do tvorby verejných politik.

Špecifický cieľ:

- ✓ zabezpečiť odbornú podporu pre ÚOŠS v oblasti participatívne tvorených verejných politik na úrovni zamestnancov, ako aj na úrovni inštitúcií formou cyklu pracovno – konzultačných stretnutí,
- ✓ podporiť tvorbu návrhov/dizajnov optimalizovaných procesov participatívne tvorených politik t.j. so zapojením rôznych aktérov k vybraným verejným politikám, s ktorými sa účastníci hlásia do programu (vrátane nárokov na personálne a organizačné zabezpečenie pri politikách, ktoré vyžadujú zapojenie iných aktérov a pod.),
- ✓ sprevádzať a sieťovať odborných zamestnancov, ktorí by následne mali prenášať princípy participatívnej tvorby verejných politik do svojich inštitúcií.

ORGANIZÁCIA PROGRAMU

Celkový rozsah programu: 36 hodín (1hodina = 60 minút)

Program je možné organizovať nasledovne (podľa preferencií účastníkov a/alebo lektorov):

- 12 týždňov – 1 deň v týždni – po 3 hodiny
- 6 týždňov – 1 deň v týždni – po 6 hodín
- 9 týždňov – 1 deň v týždni – po 4 hodiny

V nasledujúcej tabuľke je uvedené ako je možné usporiadať program v závislosti od kapacít resp. preferencií účastníkov resp. lektorov.

Štruktúra Učiacich sa inštitúcií	12x3hodiny	6x6hodín	9x4hodiny
Modul I – Úvod do participatívnej tvorby verejnej politiky	1.stretnutie		1.stretnutie
Modul II – Participatívna tvorba strategických a koncepcných materiálov	2.stretnutie	1.stretnutie	
Modul III – Manažment a kapacity pre riadenú participáciu (zdroje finančné, personálne, materiálne)	3.stretnutie		2.stretnutie
Modul IV – Návrh participatívneho procesu: Mapovanie záujmov, aktérov a účastníkov participatívnych procesov	4.stretnutie		
Modul V – Návrh participatívneho procesu: Analýza a triedenie záujmov, aktérov a účastníkov participatívnych procesov	5.stretnutie	2.stretnutie	3.stretnutie
Modul VI – Návrh participatívneho procesu: Nástroje zapájania verejnosti I (cieľ – aktér – metóda)	6.stretnutie		
Modul VII – Návrh participatívneho procesu: Nástroje zapájania verejnosti II (cieľ – aktér – metóda)	7.stretnutie	3.stretnutie	4.stretnutie
Modul VIII – Návrh participatívneho procesu: Nástroje zapájania verejnosti III (cieľ – aktér – metóda)	8.stretnutie		5.stretnutie
Modul IX – Návrh participatívneho procesu: Nástroje zapájania verejnosti IV (cieľ – aktér – metóda)	9.stretnutie	4.stretnutie	6.stretnutie
Modul X – Návrh participatívneho procesu: Nástroje zapájania verejnosti V (cieľ – aktér – metóda)	10.stretnutie		7.stretnutie
Modul XI - Úvod do facilitácie a prípravy stretnutí	11.stretnutie	5.stretnutie	8.stretnutie
Modul XII - Finalizácia návrhu participatívneho procesu	12.stretnutie	6.stretnutie	9.stretnutie

CIEĽOVÁ SKUPINA

Hlavnou cieľovou skupinou sú úradníčky a úradníci vo všetkých ÚOŠS, ktorí majú v pracovnej náplni prípravu materiálov legislatívnej aj nelegislatívnej povahy t.j. sú v tímoch predkladateľov materiálov.

Ďalšou cieľovou skupinou sú samotné ústredné orgány štátnej správy, ktoré prostredníctvom svojich zapojených zamestnancov získavajú možnosť v inštitúciách, alebo ich častiach, meniť interné nastavenia, postupy a procesy, ktoré vedú k zvyšovaniu miery zapojenia verejnosti do tvorby verejných politík.

PODMIENKY ÚČASTI V PROGRAME

Účasť v programe je podmienená súhlasom nadriadenej/ného účastníka/čky t.j. prispôsobenie časovej alokácie programu v rámci pracovnej doby. Vzdelanie, prax ani skúsenosti nie sú podmienkou pre účasť, rovnako ako ani tematické zameranie verejnej politiky, výhodou je základná znalosť tvorby verejnej politiky a verejnej správy. Odporúčame, aby sa programu zúčastnil tím t.j. viac ako jeden zamestnanec/kyňa, ktorí na materiály pracujú alebo budú pracovať, ak je to možné, ani toto však nie je podmienkou pre nezaradenie záujemcov o účasť v Učiacich sa inštitúciách.

Podmienkou zapojenia ÚOŠS je identifikovať materiál legislatívnej alebo nelegislatívnej povahy, pri tvorbe ktorého predkladateľ plánuje zapojiť verejnosť resp. neštátnych aktérov. Odporúčame zapojenie troch až piatich zamestnancov, ktorí sú alebo budú poverení prípravou predmetného materiálu. Následne je potrebné vypracovanie formuláru Žiadosť o spoluprácu a podpísanie čestného vyhlásenia, v ktorom nadriadený zamestnanec prehlasuje podporu účasti zamestnancov v programe a tento zaslať procesnej koordinátorke programu, ktorý je uvedený vo Výzve.

PODMIENKY ABSOLVOVANIA PROGRAMU

Podmienky absolvovania programu:

- 1. účasť na stretnutiach**
- 2. vypracovaný návrh participatívneho procesu a jeho konzultácia s lektormi**

1.účasť na stretnutiach nakoľko stretnutia sú interaktívne a obsahovo na seba nadväzujú je vhodné, aby si účastníčky a účastníci vyhradili čas a minimalizovali neúčasť. Pri vynechaní viacerých stretnutí si pokračovanie vyžaduje samoštúdium. Na stretnutiach sa tiež priebežne pracuje s materiálmi, ktoré sú súčasťou výstupu z programu a to návrhu participatívneho procesu pre konkrétnu verejnú politiku, s ktorou účastníčky a účastníci počas programu pracujú.

2.vypracovaný návrh participatívneho procesu a jeho konzultácia s lektormi výstupom programu zo strany účastníčok a účastníkov je vypracovanie návrhu participatívneho procesu pre konkrétnu verejnú politiku, s ktorou účastníčky a účastníci počas programu pracujú resp. do neho s konkrétnou politikou vstupujú. Po ukončení programu dopracujú účastníčky a účastníci návrh participatívneho procesu podľa stanovenej štruktúry, zašlú ho procesnej koordinátorke programu a následne zrealizujú konzultáciu k vopred zaslanému materiálu v termíne podľa dohody. Termíny konzultácií sa dohodujú individuálne. Cieľom konzultácií je získanie spätnej väzby na navrhnutý proces a zodpovedanie na príp. otázky, ktoré počas finalizovania návrhu vyvstali.

Po ukončení programu, bude účastníckam a účastníkom zaslaný certifikát o absolvovaní.

METÓDY PRÁCE V PROGRAME

Učiace sa inštitúcie sú vytvorené tak, aby účastníčky/ci čo v možno najväčšej miere nadobudli zručnosti, ktoré budú môcť precizovať v realite participatívnych procesov, a preto je postavený na interaktívnych úlohách, ktoré vyžadujú aktívne zapájanie sa priamo počas stretnutí. K programu je vytvorený praktický metodický manuál: Ako nastaviť interné procesy pre riadenú participatívnu tvorbu verejnej politiky? ako podporný materiál a tiež zbierka prípadových štúdií s úlohami.

Niektoré metódy, prostredníctvom ktorých účastníci/čky získavajú poznanie o participatívnej tvorbe verejných politík, sú metódami, ktoré môžu využívať v reálnych participatívnych procesoch (napr. pro action café alebo world café a pod.).

V programe sa pracuje v prípade potreby s prípadovými štúdiami, rolovými prístupmi a základom je diskusia a vzájomné učenie sa.

PROFIL ABSOLVENTA/KY PROGRAMU

Absolvent/absolventka Učiacich sa inštitúcií bude disponovať poznaním o riadenej participácii, základných pojmoch v téme participatívnej tvorby verejnej politiky.

Absolvent programu bude schopná/ý:

- vytvoriť návrh participatívneho procesu pri príprave materiálu vrátane definovania cieľov zapájania verejnosti, mapovania a výberu vhodných účastníčok/kov a identifikovania primeraného spôsobu (metódy) zapojenia verejnosti aj vzhľadom na okolnosti tvorby verejnej politiky v kontexte organizácie, ktorá materiál pripravuje,
- zväziť šírku (robustnosť) participatívneho procesu, nakoľko bude mať jasnú predstavu o nárokoch, ktoré participatívny proces vyžaduje napr. v oblasti facilitácie stretnutí, spracovania dát z participatívnych aktivít ako aj o zdrojoch, ktorými organizácia v rámci participatívne pripravovaného materiálu disponuje,
- zabezpečiť facilitáciu participatívnych stretnutí (hlavne menších skupín), bude vedieť tieto využiť aj pri samotnej implementácii participatívneho procesu,
- uplatniť projektový prístup a riadenie v čase prípravy, realizácie a vyhodnotenia participatívneho procesu.

GARANTI A LEKTORI PROGRAMU

Michal Sedlačko pôsobil ako prednášajúci v študijných programoch verejného manažmentu na Univerzite aplikovaných vied FH Campus Wien, verejnej politiky na Univerzite Komenského v Bratislave a RANEPa v Moskve a environmentalistiky na Masarykovej univerzite v Brne. Pôsobil tiež ako výskumník a koordinátor Kompetenčného centra pre administratívne vedy FH Campus Wien a výskumník na Ústave verejnej politiky UK a Výskumnom ústave riadenia trvalej udržateľnosti RIMAS na Ekonomickej univerzite vo Viedni. Pracoval ako konzultant a školiteľ pre viaceré DG Európskej komisie, Eurostat, Svetovú banku, Úrad podpredsedu vlády Srbska, Ministerstvo životného prostredia Fínska, Najvyšší kontrolný úrad SR a ďalších klientov vo verejnej správe. Bývalý spolukoordinátor medzirezortnej Platformy pre poznatkové riadenie v rakúskej štátnej správe. Má doktorát z medzinárodných vzťahov na Ekonomickej univerzite v Bratislave, vyštudoval environmentálne vedy a politiku na Central European University Budapest a University of Manchester, bol štipendistom postgraduálneho programu Sociológia spoločenskej praxe na Inštitúte vyšších štúdií vo Viedni. V súčasnosti si užíva ročný sabbatical.

Alexandra Poláková Suchalová v súčasnosti pôsobí ako analytička, metodička a expertka pre participáciu, odborná garantka pre podaktivitu 1: Participácia a ÚOŠS v rámci národného projektu ÚSV SR ROS Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík II a tiež ako externá lektorka v Ústave verejnej politiky Fakulty sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave. Svoje doktorandské štúdium v odbore teória politiky na Fakulte sociálnych a ekonomických vied UK v BA ukončila v roku 2010 a do roku 2023 v nej pôsobila ako interná pedagogička. Je autorkou niekoľkých publikácií a ako lektorka pracovala pre Najvyšší kontrolný úrad SR či Sokratov inštitút a iné organizácie.

Linda Zuzčáková na ÚSV ROS pôsobí od marca 2022 a v rámci projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík II. pracuje na Podaktivite 2: Participácia a regionálna územná samospráva. Bakalárske aj magisterské štúdium absolvovala vo Veľkej Británii, kde získala tituly z Medzinárodných vzťahov a diplomacie. Počas štúdia absolvovala stáže v Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva, organizácii GLOBSEC a ako dobrovoľníčka spolupracovala s Transparency International Slovakia. Magisterské štúdium na University of Leeds ukončila v januári 2022.

Tomáš Winkler je absolvent magisterského štúdia v odbore etnológia na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V roku 2020 úspešne ukončil doktorandské štúdium na Ústave etnológie a sociálnej antropológie SAV v. v. i., kde následne pôsobil do konca roka 2021 ako vedecký pracovník. Výskumne sa venoval témam mestských sociálnych hnutí, mestskému aktivizmu a fungovaniu kultúrno-kreatívnych centier na Slovensku. Je autorom vedeckej monografie Transactional Activism in Bratislava: a Case Study of Nová Cvernovka Cultural and Creative Centre (2021) a niekoľkých vedeckých štúdií. V súčasnosti pracuje ako analytik prierezových činností v rámci národného projektu Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby Verejných politík II.

Matej Miklian sa na Úrade splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti v rámci projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík 2 venuje prierezovým činnostiam. Absolvoval magisterské štúdium sociálno-politickej filozofie

na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Navštevoval postgraduálne štúdium strategického managementu na Faculty of Social Sciences – Solvay Business school, Vrije Universiteit Brussel v Belgicku. Počas štúdia absolvoval odbornú stáž v kancelárii kvestora Európskeho parlamentu v Bruseli a taktiež odbornú stáž na odbore vnútornej politiky Kancelárie prezidenta SR. Má pracovné skúsenosti z Európskeho parlamentu v Bruseli, kde rok pracoval na generálnom sekretariáte a dlhoročnú prax vo verejnej správe. Absolvoval niekoľko študijných pobytov v Nórsku (EEA Grants), Turecku (Erasmus+) či Francúzsku.

ŠTRUKTÚRA PROGRAMU

Modul I – Úvod do participatívnej tvorby verejnej politiky	
Téma	<ul style="list-style-type: none"> - úvod do programu: <ol style="list-style-type: none"> a. vysvetlenie základnej štruktúry programu b. vysvetlenie východísk programu a definovanie cieľa výstupu v podobe návrhu participatívneho procesu tvorby verejnej politiky – materiálu legislatívnej či nelegislatívnej povahy - zoznámenie účastníčok a účastníkov - predstavenie pravidiel fungovania programu Učiace sa inštitúcie - definovanie základných pojmov: <ul style="list-style-type: none"> - verejná politika (policy, polity, politics), tvorba verejnej politiky, cyklus tvorby verejnej politiky - participácia – občianska, riadená, politická a i.
Cieľ stretnutia:	vyjasnenie základných pojmov a ich následné používanie správnych spôsobom a so správnou a konzistentnou interpretáciou
Podporné materiály/doplnková literatúra	<p><i>Slovník participácie, dostupný tu:</i> https://www.minv.sk/?ros_participacia_publicacie_slovník_participacie</p> <p><i>Princípy a pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík,</i></p> <p><i>Manuál pre tvorbu verejnej politiky, dostupný tu:</i> https://www.governance.sk/wp-content/uploads/2016/10/Manual.pdf, <i>časť A a B</i></p>
Modul II – Participatívna tvorba strategických a koncepčných materiálov	
Téma	<ul style="list-style-type: none"> - ciele verejnej politiky a ciele participatívneho procesu - procesné kroky tvorby strategických a koncepčných materiálov, v ktorých má zapájanie verejnosti opodstatnenie - prínosy/riziká zapájania verejnosti – kedy je participácia vhodná a kedy nie?
Podporné materiály/doplnková literatúra	<p><i>Rakúske štandardy účasti verejnosti, dostupné tu:</i> https://www.minv.sk/?ros_participacia_publicacie_rakuske_standardy_ucasti_verejnosti</p> <p><i>Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií, dostupné tu:</i> https://mirri.gov.sk/sekcie/investicie/narodny-investicny-plan/vladne-materialy/metodika-a-institucionalny-ramec-tvorby-verejnych-strategii/</p> <p><i>Manuál participatívneho plánovania a socio-priestorového mapovania v Bratislave, dostupné tu:</i> https://mib.sk/manual-participacie/, časť C</p>
Modul III – Riadenie a kapacity pre riadenú participáciu	

Téma	<ul style="list-style-type: none"> - kompetencie koordinátorky/koordinátora participácie - podmienky pre realizáciu participatívnych procesov - fázy riadenia participatívneho procesu - zdroje: časové, finančné, personálne, materiálne - Princípy a pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík (PPZV)
Podporné materiály/doplnková literatúra	PARTICIPOVAŤ? PARTICIPOVAŤ! – učebnica participatívnej tvorby verejných politík, dostupná tu (klikni na slovo tu), s.36-59

Modul IV – Mapovanie záujmov, aktérov a účastníkov participatívnych procesov

Téma	<ul style="list-style-type: none"> - kto je verejnosť? - kto je aktér? - kto zastupuje záujem? - metódy mapovanie záujmov - aký je rozdiel medzi aktérom a účastníkom participatívneho procesu?
Podporné materiály/doplnková literatúra	<i>Manuál participatívneho plánovania a socio-priestorového mapovania v Bratislave</i> , dostupné tu: https://mib.sk/manual-participacie/ , s.176-178

Modul V – Analýza a triedenie záujmov, aktérov a účastníkov participatívnych procesov

Téma	<ul style="list-style-type: none"> - ako vyberať z mapy záujmov? - ako optimalizovať reprezentatívnosť záujmov? - kto má oprávnenie zastupovať záujem, kto hovorí za záujem? - metódy analýzy záujmov a príprava konečného zoznamu účastníkov
Podporné materiály/doplnková literatúra	PARTICIPOVAŤ? PARTICIPOVAŤ! – učebnica participatívnej tvorby verejných politík, dostupná tu (klikni na slovo tu), s.65-75 Návody a modely dostupné tu: https://simplystakeholders.com/stakeholder-mapping/#heading-2

Modul VI – Nástroje zapájania verejnosti I

Téma	Dotazník – metóda zberu kvantitatívnych dát ako súčasť participatívneho procesu <ul style="list-style-type: none"> - ako pripraviť dotazník s kvalitnou výpovednou hodnotou? - kedy túto metódu použiť? - ako pracovať s jej výstupmi?
Podporné materiály/doplnková literatúra	Elektronická učebnica pedagogického výskumu, dostupná tu: http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/index.php/kapitoly/dotaznik.php?id=i12

Modul VII – Nástroje zapájania verejnosti II

Téma	Fokusová skupina – metóda zberu kvalitatívnych dát ako súčasť participatívneho procesu
-------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - kedy túto metódu použiť? - ako ju pripraviť? - ako pracovať s jej výstupmi?
Podporné materiály/doplnková literatúra	<i>Manuál participatívneho plánovania a socio-priestorového mapovania v Bratislave, dostupné tu:</i> https://mib.sk/manual-participacie/ , s.242-243

Modul VIII – Nástroje zapájania verejnosti III

Téma	Deliberatívne fórum - metóda dosahovania konsenzuálnych rozhodnutí <ul style="list-style-type: none"> - kedy túto metódu použiť? - ako ju pripraviť? - ako pracovať s jej výstupmi?
Podporné materiály/doplnková literatúra	<p><i>How to run A Citizens ' Assembly: Handbook</i>, dostupné tu: https://www.demsoc.org/public-square/articles/how-to-run-a-citizens-assembly-handbook</p> <p><i>Report on Deliberative Democracy</i>, dostupné tu: https://rm.coe.int/report-on-deliberative-democracy-eng/1680aaf76f, od s.12</p> <p><i>Innovative Citizen Participation and New Democratic Institutions, Catching the Deliberative Wave</i>, dostupné tu (klikni na slovo tu), od časti 2</p> <p>Prípadové štúdie</p>

Modul IX – Nástroje zapájania verejnosti IV

Téma	Multikriteriálna participatívna analýza
Podporné materiály/doplnková literatúra	<p>Manuál k multikriteriálnej analýze (a špecificky MCM tool/SPRU): http://users.sussex.ac.uk/~prfh0/MCM_Manual.pdf</p> <p>Manuál k multikriteriálnej analýze: http://eprints.lse.ac.uk/12761/1/Multi-criteria_Analysis.pdf</p> <p>Zoznam softvéru na multikriteriálne rozhodovanie: https://www.mcdmsociety.org/content/software-related-mcdm-0</p> <p>Ďalšie zdroje a štúdie: https://www.multicriteriamapping.com/publications</p> <p>Použitá metóda a softvér: https://www.multicriteriamapping.com/</p>

Modul X – Nástroje zapájania verejnosti V

Téma	Kaviareň svet – World cafe <ul style="list-style-type: none"> - kedy túto metódu použiť? - ako ju pripraviť? - ako pracovať s jej výstupmi?
-------------	--

Podporné materiály/doplnková literatúra	<p>PARTICIPOVAŤ? PARTICIPOVAŤ! – učebnica participatívnej tvorby verejných politík, dostupná tu (klikni na slovo tu), s.146</p> <p>Participatívni metody – práce s veřejností, dostupné tu: http://www.participativnimetody.cz/world-cafe.html</p>
--	---

Modul XI – Úvod do facilitácie a prípravy stretnutí

Téma	<ul style="list-style-type: none"> - kedy potrebujeme stretnutia facilitovať? - ako si pripraviť scenár? - na čo myslieť a nezabudnúť? - praktický návod na zvládnutie menších skupín účastníkov
Podporné materiály/doplnková literatúra	<p>Zručnosti facilitátorov, dostupné tu: https://www.sessionlab.com/blog/facilitation-skills/</p>

Modul XII – Finalizácia návrhu participatívneho procesu

Téma	<ul style="list-style-type: none"> - časové harmonogramy participatívnych procesov - kedy, koho, ako a s akým výstupom zapojíme - manažment očakávaní a informovanie - prezentácie návrhov participatívnych procesov
Podporné materiály/doplnková literatúra	<p>Databáza vypracovaných návrhov participatívnych procesov Prípadové štúdie</p>

SPRIEVODNÉ MATERIÁLY, KTORÉ BOLI VYPRACOVANÉ K PROGRAMU UČIACE SA INŠTITÚCIE

Sprievodným materiálom k programu je dokument **AKO NASTAVIŤ INTERNÉ PROCESY PRE RIADENÚ PARTICIPATÍVNU TVORBU VEREJNEJ POLITIKY?** - ide o metodický materiál, ktorého účelom je pomôcť inštitúciám ÚOŠS v krokoch nastaviť participatívny proces. Je vytvorený pre účastníkov programu Učiace sa inštitúcie, ale bude poskytovať metodický postup, využiteľný pre účastníkov aj po ukončení programu. Jeho súčasťou je návod ako spracovať:

- **dizajn participatívneho procesu** – nastavenie fáz a krokov PP v previazaní na cieľové skupiny aktérov,
- **návrh interného plánu realizácie participatívneho procesu (cieľová skupina: zodpovední a poverení zamestnanci pre participatívny proces),**
- **návrh dokumentu pre projektové riadenie participatívnych procesov** a spracovanie projektových spisov pre kvalitný manažment participatívnych procesov (**cieľová skupina: riadiaci a realizačný tím pre participatívny proces**),
- **návrh vstupnej správy zameranej na konkrétne možnosti zapojenia verejnosti** do procesu jej tvorby vrátane dizajnu participatívneho procesu, aká je miera participácie verejnosti, aké sú princípy a kľúčové kritériá pre participatívny proces, kto sú účastníci a účastníčky participatívneho procesu, aká je úloha verejnosti v procese? ako a kedy sa môže verejnosť procesu zúčastniť? (**cieľová skupina: široká verejnosť**),
- **prípadové štúdie**, zrealizovaných participatívnych procesov v prostredí ÚOŠS pre potreby inšpirácie, učenia sa a doplnenia znalostnej databázy,
- **modelové šablóny** (štatúty: riadiaci výbor, multisektorové partnerstvá, nominačné listy, menovacie dekréty atď).